

**Wpływ wirusa
SARS-CoV-2
na działalność
pomorskich firm**

wyniki badania sondażowego

**Najważniejsze wyniki sondażu
przeprowadzonego przez
Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku**

Gdańsk, sierpień 2020 r.

Tło badania sondażowego

Sytuacja związana z koronawirusem sprawiła, że wiele firm nadal boryka się z problemami w zakresie prowadzonej działalności. Zmiany w gospodarce, jakie powoduje epidemia w szczególności oddziałują na rynek pracy. Wciąż trudno jednak dokładnie oszacować w jakiej skali i w jakim zakresie wprowadzone dotychczas restrykcje wpłynęły i wpłyną w dłuższym okresie na region i lokalne gospodarki oraz decyzje zatrudnieniowe pracodawców.

Cel badania

Badanie zostało przeprowadzone w celu rozpoznania rozmiarów wpływu pandemii na działalność pomorskich przedsiębiorstw dla trafnego określenia przyszłych działań i inicjatyw wspierających zarówno pracodawców jak i pracowników z regionu.

Zakres przedmiotowy (obszary badawcze)

Poprzez realizację badania zamierzano pozyskać informacje o:

- odczuwanych przez przedsiębiorców skutkach pandemii (wpływie na kondycję i działalność firm),
- podejmowanych decyzjach kadrowych będących konsekwencją COVID-19,
- przewidywaniach pomorskich przedsiębiorców w zakresie ich dalszej działalności,
- skuteczności instrumentów wspierających gospodarkę, uruchomionych w celu ograniczenia negatywnych pandemii, w tym o brakującym wsparciu.

Realizator

Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku, w imieniu Samorządu Województwa Pomorskiego

Termin przeprowadzenia sondażu

Sondaż przeprowadzony został od 5 czerwca do 15 lipca 2020 r.

Metodologia i przebieg sondażu

Sondaż przeprowadzony został za pomocą **ankiety internetowej** skierowanej do pomorskich przedsiębiorców poprzez kanały dystrybucji:

- mailing do związków pracodawców, izb, cechów i spółdzielni rzemieślniczych województwa pomorskiego za pośrednictwem Departamentu Rozwoju Gospodarczego UMWP (mail wysłano do 39 organizacji z prośbą o upowszechnienie wśród ich członków),
- mailing do pracodawców realizowany za pośrednictwem Bonnier Business - wydawcy portali Puls Biznesu pb.pl oraz bankier.pl (mail wysłano do 2,6 tys. pracodawców),
- mailing do agencji zatrudnienia działających w województwie pomorskim (mail wysłano do 0,5 tys. agencji zatrudnienia).

W sondażu wzięło udział **127 przedsiębiorców**.

Charakterystyka firm, które wzięły udział w sondażu

Wśród ankietowanych przeważały firmy mikro 39,4% i małe 25,2% oraz jednoosobowe działalności gospodarcze 18,1%. Średnie firmy badawcze stanowiły 13,4%, a duże 3,9%.

Najwięcej, tj. 47,2 % stanowiły przedsiębiorstwa prowadzące działalność na terenie Trójmiasta.

I. Kondycja pomorskich przedsiębiorstw

1. **Rozmiar negatywnych skutków pandemii.** Wyniki sondażu wskazały, że dla kondycji blisko 2/3 badanych przedsiębiorstw negatywne skutki pandemii były poważne i bardzo poważne, co można uznać za bardzo niepokojące wyniki.
2. **Perspektywa kolejnych 3 miesięcy.** Zapytani o perspektywę kolejnych 3 miesięcy respondenci wskazali w większości (60,6%), że spodziewają się pogorszenia kondycji firmy - znaczącego (30,7%) i nieznacznego (29,9%). Firmy, które z optymizmem patrzą w przyszłość i spodziewają się znacznego polepszenia sytuacji w swoim biznesie stanowiły niewielki odsetek, tj. zaledwie 6,3%.
3. **Spadek obrotów.** Z powodu sytuacji związanej z koronawirusem tylko 22% ankietowanych wskazało, że obroty spadły nieznacznie, natomiast 64,6%, że obniżyły się znacząco (dla prawie 1/4 podmiotów był to spadek o co najmniej 76%).
4. **Sytuacja finansowa.** 60,7% firm miało problem z opłaceniem bieżących zobowiązań, a 46,4% musiała lub będzie musiała skorzystać z instrumentów wsparcia finansowego dostępnych komercyjnie (m.in. kredyty i pożyczki).
5. **Wpływ pandemii na działalność.** Blisko 80% przedsiębiorstw musiało ograniczyć zakres prowadzonej działalności, natomiast tylko ok. 4% zmieniło profil działalności i zamknęło bądź zawiesiło działalność.

II. Zwolnienia pracowników

1. **Redukcja zatrudnienia.** Prawie 1/5 respondentów (tj. 19,8%) zadeklarowała, że sytuacja związana z pandemią spowodowała konieczność redukcji etatów.
2. **Planowane zwolnienia.** 18,9% przedstawicieli firm wskazało, że co prawda jeszcze nie dokonywano zwolnień, ale w przyszłości takie działania są planowane. Podmioty, które prawdopodobnie będą musiały zredukować zatrudnienie w przyszłości (25,5%), w większości nie potrafiły określić miesiąca, w którym to nastąpi.
3. **Rozmiar zwolnień.** Wielkość dokonanych już zwolnień nie przekraczała 25% ogółu zatrudnionych pracowników w danym przedsiębiorstwie. W znacznej mierze (60,9%) zwolnienia zostały przeprowadzone w kwietniu br., tj. w miesiącu obowiązywania największej liczby ograniczeń związanych funkcjonowaniem firm.
4. **Inne działania podejmowane przez firmy w celu uniknięcia zwolnień.** Najwięcej pracodawców wskazało, że wstrzymało rekrutację nowych pracowników (21,0%), wstrzymało podwyżki (18,8%), ograniczyło lub zmniejszyło premie i nagrody (15,7%) oraz zleciło pracownikom pracę zdalną (14,8%). Niektórzy z badanych wysyłali również pracowników na przymusowe urlopy (9,2%) oraz zmniejszali wymiar etatu (9,2%). Jednak jak wskazują odpowiedzi dotyczące zwolnień, tych planowanych i dokonanych, dla części z nich te działania okazały się niewystarczające.

III. Korzystanie z instrumentów tarczy antykryzysowej

1. **Instrumenty wsparcia z jakich korzystali przedsiębiorcy.** Ze wsparcia oferowanego w ramach tarczy antykryzysowej, najczęściej badanych przedsiębiorstw (tj. ponad 27 %) skorzystało lub zamierzało skorzystać ze zwolnień z płacenia składek ZUS. Bardzo ważnymi instrumentami wsparcia były również pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, dofinansowanie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej oraz dofinansowanie wynagrodzeń pracowników (wskazało na nie ponad 44% ankietowanych).
2. **Bariery w korzystaniu ze wsparcia.** Z pozyskanych w ramach wywiadów informacji wynika, że dla dużego odsetka firm z Pomorza przepisy były niejasne – tak wskazało 28,6% ankietowanych, a procedury zbyt skomplikowane - 17,0%. Pojawiły się również wskazania o braku wsparcia ze strony urzędników oraz zbyt zawilych wnioskach. Przedsiębiorcy wymieniali często łącznie wszystkie powyższe niedogodności związane ze wsparciem w ramach tarczy antykryzysowej.
3. **Ocena dostępnego wsparcia.** 14,0% respondentów badania było zdania, że wsparcie było pomocne w dużym zakresie i pozwoliło w dużym stopniu pokryć poniesione straty, 21,5% firm uważało, że pomoc jest niewystarczająca.

Wpływ wirusa SARS-CoV-2 na działalność pomorskich firm

wyniki badania sondażowego

5 czerwca – 15 lipca 2020 r.

WUP
GDANSK

Wpływ pandemii na kondycję firmy

65%

badanych przedsiębiorstw odczuwało poważny i bardzo poważny negatywny wpływ pandemii na kondycję swojej firmy

3 mc

Większość respondentów (61%) wskazywała pogorszenie kondycji firmy w ciągu najbliższych 3 miesięcy

▼ znacząco (31%)
▲ nieznacznie (30%)

20%

firm zredukowało zatrudnienie

Działania pracodawców niezwiązane ze zwalnianiem

w większości wskazywano więcej niż jedno podejmowane działanie

wstrzymanie rekrutacji	21%
wstrzymanie podwyżek	19%
ograniczenie lub zmniejszanie premii i nagród	16%
zwiększanie liczby pracowników na pracy zdalnej	15%
wysyłanie pracowników na urlopy (przymusowe, bezpłatne)	9%
zmniejszanie wymiaru etatu	9%
brak podejmowanych innych działań	11%

26%

planuje zwolnienia w najbliższym czasie

Wsparcie pracodawców w ramach Tarczy antykryzysowej

42%

pracodawców określiło wsparcie jako niewystarczające lub pozwalające pokryć pracodawcom straty jedynie w niewielkim stopniu

Wybierane formy wsparcia

Wśród badanych przedsiębiorstw najczęściej skorzystało lub/i zamierzało skorzystać z:

27% zwolnienie z płatności składek ZUS	26% pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej	18% dofinansowania kosztów prowadzenia działalności gospodarczej	17% dofinansowania kosztów wynagrodzeń pracowników
--	--	--	--

Przedsiębiorstwa najczęściej pozyskiwały wsparcie z kilku form pomocy łącznie.